

משרד החינוך

חוזר המנהלת הכללית

הודעות

עד/2

תשרי התשע"ד – אוקטובר 2013

לתשומת לב המנהלים והמורים

לפי האמור בסעיף 3(א) ל"תקנות חינוך ממלכתי (סדרי פיקוח) התשל"ג-1973", הוראות המנהל הכללי המופיעות בחוזרי המנכ"ל מחייבות את המנהלים ואת המורים, ועליהם לנהוג לפיהן.

חוברת זו מרכזת לנוחותכם את ההוראות שהתפרסמו בחודש שבו היא יצאה לאור. עם זאת, מאחר שחלים מזמן לזמן שינויים ותיקונים בהוראות המנכ"ל, על המשתמש בחוברת מוטלת האחריות לבדוק באתר משרד החינוך אם חלו שינויים בהוראות ממועד פרסום החוברת. יש לפעול בהתאם להנחיות המעודכנות ביותר בכל נושא.

תוכן העניינים

הודעות

	3	ארגון ומנהל
	3.6	טכנולוגיית המידע ומחשוב
7	3.6-3	חדשות ועדכונים ב"אוח" - אתר האינטרנט של המשרד - ובאתרי היחידות
	3.7	מנהל מוסדות חינוך
11	3.7-1	מלגות לתלמידים בחינוך הטכנולוגי
	5	בטיחות, ביטחון ושעת חירום
	5.2	בטיחות וזהירות בדרכים
15	5.2-2	יום הבטיחות בדרכים
	7	חינוך חברתי וחינוך בלתי פורמאלי
	7.3	חידונים
18	7.3-1	חידון התנ"ך הארצי לנוער יהודי, התשע"ד
	8	עובדי הוראה ועובדי חינוך
	8.5	תנאי שירות
23	8.5-2	תמריצים לעובדי הוראה באזורי העדיפות הלאומית בשנה"ל התשע"ד
	9	תכניות לימודים
	9.15	חינוך למורשת ישראל, ציונות ותולדות המדינה
28	9.15-3	פעילויות המטה לתרבות ישראל לקידום מקצועי
32	9.15-4	פעילויות חינוכיות בגבעת התחמושת בשנה"ל התשע"ד

הודעות

3. ארגון ומנהל

3.6 טכנולוגיית המידע ומחשוב

3.6-3 (עד) חדשות ועדכונים ב"אוח" - אתר האינטרנט של המשרד - ובאתרי היחידות

1. אוח - אתר האינטרנט של המשרד

א. האתר לזכרו של יצחק רבין

אתר יום הזיכרון ליצחק רבין כולל סקירה על פועלו, רשימת האירועים לציון יום הזיכרון ברחבי הארץ, תכנים העוסקים במניעת אלימות, חומרי הדרכה, פעילויות ועוד.

כתובת האתר:
www.edu.gov.il/rabin

ב. עדכון כתובות דוא"ל לצורך שחזור עתידי של ססמתכם

כניסה מאובטחת ליישומי משרד החינוך לעובדי הוראה ולתלמידים לשם עדכון כתובות דוא"ל לצורך שחזור עתידי של ססמאות.

כתובת האתר:
<https://meyda.education.gov.il/edulogin/UpdateDetails.aspx>

ג. או"חודשי - עלון מקוון 73 ל"אוח"

עלון מקוון (NewsLetter) 73 נשלח לכל העוסקים בחינוך. העלון עוסק ביום הזיכרון ליצחק רבין, ובו חומרי לימוד בנושאים: דמוקרטיה ומנהיגות, ערבות הדדית וסולידריות. כמו כן הגיליון עוסק בעונת הסתיו ובראשית ימי החורף והוא גם מכיל ידיעות, חדשות ועדכונים שעלו לאתר בחודש האחרון.

כתובת האתר:

<http://www.edu.gov.il/owl/owlnews73.htm>

ד. האחר הוא אני

לקראת פתיחת שנת הלימודים מוביל שר החינוך, הרב שי פירון, מהלך חינוכי לקידום חברת מופת בישראל. המהלך כולל את השקת התכנית "האחר הוא אני", שיהווה גם את הנושא המרכז לשנת הלימודים. אתר חדש המלווה את התכנית ונקרא בשמה: "האחר הוא אני" עלה לאוויר. באתר מידע על התכנית, חומרי למידה והוראה, לוח אירועים, חוויות מן השטח, סרטונים ועוד.

כתובת האתר:

www.edu.gov.il/ui

2. אתרי היחידות

א. המינהל למדע וטכנולוגיה - מגמת מערכות ימיות

אתר חדש למגמת מערכות ימיות, המגמה שמכשירה את בוגריה למקצועות הים. באתר מידע על המקצועות הנלמדים במגמה, על תכנית הלימודים ועל ספרי הלימוד. באתר מתפרסמים גם תמונות וסרטונים.

כתובת האתר:

<http://www.edu.gov.il/MadaTech/MarineSystem>

הודעות

8

ב. המינהל למדע וטכנולוגיה - עושים תקשורת

אתר חדש למגמת "טכנולוגיות תקשורת" המשלבת בתוכה שתי מגמות: מדיה ופרסום וצילום וטלוויזיה. באתר מידע על תכנית הלימודים של כל מגמה ועל ההתנסויות בה, הן בלימודי התיכון והן בלימודי ההמשך, על בחינות הבגרות ועל אירועי המגמה. כמו כן באתר מצגות תרגול ומבניות בנושאים שונים.

כתובת האתר:

<http://cms.education.gov.il/educationcms/units/madatech/tikshoret>

ג. המינהל למדע וטכנולוגיה - מגמת הנדסת תעשייה וניהול

נפתח אתר חדש למגמת הנדסת תעשייה וניהול. האתר כולל הודעות ועדכונים, חומרי לימוד, תוכן מתוקשב ועוד.

פיתוח המגמה לתעשייה וניהול במסגרת לימודי מדע וטכנולוגיה נועד לתת מענה הן לדרישות הגוברות של המשק הישראלי למקצועות המדעיים והטכנולוגיים והן לצורכי התלמידים שברצונם להשתלב בעולם של תעשייה ומשק מתקדמים.

כתובת האתר:

www.edu.gov.il/MadaTech/TaasiaVenihul

ד. מינהל החינוך הדתי - תקשורת ואמנויות

אתר חדש שלו כמה מטרות:

1. קידום השיח הייחודי של ציבור המורים לתחומי היצירה בחינוך הדתי, הן בהיבט התיאורטי של ההוראה והן בהיבטים המעשיים
2. במה לחשיפת היצירה של התלמידים בתחומי האמנויות השונים
3. שיתוף בחומרי הוראה ייחודיים המבטאים את התפיסה האמונית והדתית בהוראת האמנויות בקרב המורים.

בדף הבית של האתר אפשר לצפות בסרטוני מגמות התקשורת ובגלריית תמונות. כמו כן הדף כולל לוח הודעות, לוח אירועים ועוד.

כתובת האתר:

<http://cms.education.gov.il/educationcms/units/hemed/tikshoreto-manuyot/homepage.htm>

3.7 מנהל מוסדות חינוך

מלגות לתלמידים בחינוך הטכנולוגי (עד) 3.7-1

"קרן המלגות על שם הגברת פרידה הוכמן ז"ל" מעניקה מלגות לתלמידי מערכת החינוך הלומדים בחינוך הטכנולוגי.

המלגה מיועדת לתלמידי כיתות י'-י"ב בחינוך הטכנולוגי, שהינם עולים חדשים שהגיעו ארצה אחרי שנת 1997, ואשר להם ממוצע ציונים של 65 לפחות, והם נתונים בקשיים כלכליים.

על בית הספר להגיש הבקשה לקבלת המלגה בצירוף מכתב המנמק את הבקשה וכן אישור של שירותי הרווחה או תיאור מצבו הכלכלי של התלמיד, עד יום שני, כ"ד בחשוון התשע"ד, 28.10.2013.

מספר המלגות וערכן הכספי ייקבעו על ידי נאמני הקרן.

טופס לבקשת המלגה מצורף בנספח.

בשאלות אפשר לפנות למר גרשון כהן, מנהל אגף טכנולוגיה,
טל' 03-6896809, 050-6282121.

נספח: טופס בקשה לקבלת מלגה מ"קרן המלגות על שם הגברת פרידה הוכמן ז"ל"

פרטי התלמיד מבקש המלגה		
שם המשפחה	השם הפרטי	תאריך הלידה
מספר הזהות	ארץ הלידה	תאריך העלייה
מוסד הלימודים	שנת הלימודים	
מספר הטלפון	הכתובת	

פרטי בני המשפחה					
תאריך הלידה	הקרבה למבקש המלגה	השם הפרטי	שם המשפחה	מספר הילדים מתחת לגיל 18 המתגוררים בבית	מספר הילדים המתגוררים בבית התלמיד

				מספר הילדים מעל גיל 18 המתגוררים בבית	

הכנסות המשפחה		
סך כל ההכנסות	סך כל הקצבאות	סך כל משכורות ההורים

דיירים נוספים בבית המשפחה (שם, קירבה משפחתית)

המלצת בית הספר לקבלת המלגה

פרטי הממליץ

השם _____ שם בית הספר _____

התפקיד _____

הכתובת _____ מספר הטלפון _____

המלצת העובד/ת הסוציאלית/ו/או שירותי הרווחה

שם העובד/ת הסוציאלית/ת / מנהל אגף הרווחה _____ חתימה _____

החלטת הוועדה מטעם הנאמנים מיום _____

חתימות המאשרים

5. בטיחות, ביטחון ושעת חירום

5.2 בטיחות וזהירות בדרכים

יום הבטיחות בדרכים (עד) 5.2-2

1. רקע

בהתאם להחלטת הממשלה מספר 1276 (סט/62) מיום 1.3.2007 מתקיים בכל שנה יום הבטיחות בדרכים.

השנה יתקיים יום הבטיחות בדרכים ביום שלישי, כ"ה בחשוון התשע"ד, 29 באוקטובר 2013.

מטרתו של יום הבטיחות בדרכים היא להעלות את המודעות הציבורית לנושא הבטיחות בדרכים, לחשיבות של האחריות האישית של כלל משתמשי הדרך ולמחויבותם להתנהגות אחראית, שומרת חוק ומתחשבת בעת ההתנהלות בדרכים.

יום הבטיחות בדרכים מתקיים בסימן "חושבים חיים", ובמרכזו יעמוד השנה **הולך הרגל**, תוך התמקדות בשני נושאים: מהירות והולכי רגל.

ליום הבטיחות יתלווה מסע פרסום בתקשורת שיכוון הן להולכי הרגל והן לנהגים.

מערכת החינוך הגדירה את החינוך לבטיחות בדרכים כמשימה לאומית והייתה שותפה להחלטה על יום הבטיחות בדרכים. יש חשיבות רבה להעלאת הנושא על סדר היום בכל מוסדות החינוך כפתיח לשנת לימודים בטיחותית.

2. פעילויות מומלצות ליום הבטיחות בדרכים במערכת החינוך

2.1 במערכת החינוך, בגנים ובבתי הספר, יוקדשו ביום זה שיעורים מיוחדים לנושאי הבטיחות בדרכים, תוך התייחסות להתנהגותם של כלל משתמשי הדרך: הולכי הרגל, רוכבי האופניים, נהגים (ובכלל זה

הנוהגים ברכב מנועי דו גלגלי) ונוסעים ברכב הפרטי והציבורי (ובכלל זה ברכבת, ברכבת הקלה בירושלים ובמטרונית בחיפה).

הנושאים הראויים להדגשה הם :

א. **בטיחות בכביש**

ראות והיראות בחורף ובשעות החשכה, הליכה במקומות בטוחים, הליכה בדרך וחציית כבישים על ידי ילדים עד גיל 9 רק בליווי מבוגרים, גלישה על כל סוגי הגלגליות (סקייטים, סקייטבורד וקורקינט) רק במקומות המורשים ובציוד המתאים, רכיבה בטיחותית על אופניים וחבישת קסדה, השפעת ההתנהגות של הנוסעים על הבטיחות בנסיעה, החובה להיחגר באמצעי ריסון מתאימים בכל נסיעה.

ב. **ציות לחוקי התנועה**

החובה החלה על כל עוברי הדרך לשמור על החוקים ולציית לתמרורים ולרמזורים ולחצות כבישים על-פי הכללים, מחויבות הנהגים הצעירים לנהיגה מרוסנת ואחראית ולציות לכל תקנות התעבורה.

כמו-כן יש לעסוק בסכנה שיש בשימוש בסמים, בצריכת אלכוהול, בעייפות ובהיסח דעת לבטיחותם של כל משתמשי הדרך ובהשפעתם על מעורבות נהגים בתאונות דרכים.

יש להתאים את התכנים לאוכלוסיות התלמידים השונות.

2.2 בתי הספר יערכו ימי פעילות מרוכזים בשיתוף עם גורמי בטיחות בדרכים, ביטחון, אכיפה, הצלה וחילוץ ובשילוב ההורים והקהילה.

2.3 תלמידים בוגרים יצאו אל הקהילה בפעולות הדרכה והעלאת המודעות לנושאי הבטיחות בדרכים.

2.4 בתי הספר יזמינו הצגות בנושא מתוך רשימת ההצגות המאושרות על ידי האגף לזהירות ולבטיחות בדרכים והרשות הלאומית לבטיחות בדרכים. רשימת ההצגות נמצאת באתר של האגף לזהירות ולבטיחות בדרכים וכן באתר של הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים. את ההצגות אפשר להזמין באמצעות מטות הבטיחות ברשויות המקומיות ובהתייעצות עם הממונה המחוזי לבטיחות בדרכים במשרד החינוך.

2.5 הרכזים לבטיחות בדרכים בבתי-הספר ייזמו פעילויות ייחודיות ליום זה; כך, לדוגמה, בבתי-ספר שמתקיימים בהם מפקדי בוקר, הפסקות פעילות או ריכוזים בית-ספריים, תוקדש ההתכנסות לנושאים

הודעות

בטיחותיים. כמו כן מומלץ להעביר מסרים בטיחותיים באמצעות מערכת הכריזה והצלצולים.

2.6 מומלץ לשתף את מועצת התלמידים ביזמות ובהכנות לקראת יום הבטיחות בדרכים ובהפעלות שתתקיימנה בבית-הספר, כגון הפקת עלון בית ספרי, קיום יום מרוכז, פעילות בקהילה וכד'.

2.7 ביישובים ובבתי ספר שבהם פועלות בנות שירות לאומי אזרחי בנושא הבטיחות בדרכים מומלץ לתכנן פעולות בנושא המכוונות לתלמידים ולקהילה המקומית.

2.8 בכל הפעילויות מומלץ לשתף את מטה הבטיחות העירוני, את משטרת ישראל ואת כל הגופים הפעילים בנושא הבטיחות בדרכים בקהילה וביישוב.

3. חומרי הדרכה והוראה

מומלץ להיעזר בחומרי הדרכה והוראה מתוך תכנית הלימודים לבטיחות בדרכים ומתוך חומרי הלימודים לכיתות השונות. הצעות נוספות אפשר למצוא באתר האינטרנט של האגף לזהירות בדרכים בכתובת www.education.gov.il/zahav ובקישור לאתר של הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים בכתובת www.rsa.gov.il.

**סיוע ופרטים נוספים אפשר לקבל
מהממונים על החינוך לזהירות ולבטיחות בדרכים במחוזות.
רשימת הממונים מצויה באתר האגף לזהירות ולבטיחות בדרכים.**

7. חינוך חברתי וחינוך בלתי פורמאלי

7.3 הידונים

7.3-1 (עד) חידון התנ"ך הארצי לנוער יהודי, התשע"ד

1. מבוא

אחת המטרות המרכזיות של מפעל חידון התנ"ך היא לעודד את התעניינות הנוער היהודי בספר התנ"ך כבסיס התרבותי של עם ישראל. החידון מותאם לאופיו ולתכניו של לימוד התנ"ך במערכת החינוך כדי לתת לו מקום משמעותי בתהליך הלימודי.

בחידון התנ"ך שותפים זרם החינוך הממלכתי וזרם החינוך הממלכתי-דתי. לכל זרם יוגדרו בנפרד החומר לחידון וסגנון השאלות.

החידון יכלול שלושה שלבים: **שלב בית ספרי**, **שלב מחוזי** ו**שלב ארצי**. בשלב המחוזי ובשלב הארצי יתקיים חידון בכתב לפני החידון הפומבי. בסיומו של החידון המחוזי יעפילו שני נציגים מכל מחוז לחידון הארצי: החתן המחוזי מהזרם הממלכתי והחתן המחוזי מהזרם הממלכתי דתי. בחידון הארצי ייבחרו שני נציגים מצטיינים מכל זרם חינוך שייצגו את ישראל בחידון התנ"ך העולמי.

לפני החידון הארצי יתקיימו שני ימי עיון רצופים לחתנים ולכלות החידונים המחוזיים ולסגניהם.

החומר לחידון ולוחות הזמנים מפורטים להלן.

2. החומר לחידון התנ"ך לשנים התשע"ג-התשע"ה

יש לשים לב לכך שהחומר לבתי הספר הממלכתיים שונה מזה של תלמידי בתי הספר הדתיים.

2.1 החומר לחידון לתלמידי בתי הספר הממלכתיים

א. לחידון הבית ספרי

בראשית: פרקים י"ב-נ'

שמות: פרקים א'-כ"ד, ל"א-ל"ד

במדבר: פרקים י'-י"ז, כ'-כ"ה, כ"ז, ל"ב

יהושע: פרקים א'-י"א, י"ד, כ"ב-כ"ד

שופטים: כל הספר

רות: כל הספר.

ב. לחידון המחוזי – תוספת לנ"ל

שמואל א': כל הספר

שמואל ב': כל הספר

מלכים א': כל הספר

מלכים ב': כל הספר

יונה: כל הספר.

ג. לחידון הארצי המסכם – תוספת לנ"ל

ויקרא: פרקים י"ט, כ"ג, כ"ד, כ"ה

דברים: פרקים כ'-כ"ז, כ"ט-ל"ד

ישעיה: פרקים א'-י"ב, כ"ה-ל"ה, ס"ו-ס"ז

ירמיה: פרקים א'-ב', י"א-כ"ג, ל"ג-ל"ז

הושע: פרקים א'-ו', י"א-י"ד

איוב: פרקים א'-ב', ל"ח-מ"ב

עזרא: פרקים א', ג', ז', ט', י'

נחמיה: כל הספר

דברי הימים ב': פרקים י"ז-ל"ו.

ד. **לחידון העולמי – תוספת לנ"ל**

יחזקאל: פרקים י"ז-כ', כ"ז-כ"ח, ל"ג-ל"ד, ל"ו-ל"ז

עמוס: כל הספר

מיכה: כל הספר

צפניה: כל הספר

זכריה: כל הספר

מלאכי: כל הספר

משלי: פרקים כ"א-ל"א

חגי: כל הספר

תהילים: פרקים א'-ב', י"ט-ל'.

2.2 **החומר לחידון לתלמידי בתי הספר הדתיים**

א. **לחידון הבית ספרי**

בראשית: י"ב-נ'

שמות: פרקים א'-כ"ד, ל"א-ל"ד

ויקרא: פרקים י"ט, כ"ג, כ"ד, כ"ה

במדבר: פרקים י'-י"ז, כ"א-כ"ה, כ"ז, ל"ב

דברים: פרקים כ"א-כ"ז, כ"ט-ל"ד

יהושע: פרקים א'-י"א, י"ד, כ"ב-כ"ד

שופטים: כל הספר

רות: כל הספר.

ב. **לחידון המחוזי – תוספת לנ"ל**

שמואל א': כל הספר

שמואל ב': כל הספר

מלכים א': כל הספר

מלכים ב': כל הספר

הודעות

20

ישעיה: פרקים א-י"ב, כ"ה-ל"ה, ס-ס"ו
ירמיה: פרקים א-ב', י"א-כ"ג, ל-ל"ג
יונה: כל הספר.

ג. לחידון הארצי המסכם – תוספת לנ"ל

הושע: פרקים א-ו', י"א-י"ד

עמוס: כל הספר

חגי: כל הספר

תהילים: פרקים א-ב', י"ט-ל'

איוב: פרקים א-ב', ל"ח-מ"ב

עזרא: פרקים א', ג', ז', ט', י'

נחמיה: כל הספר

דברי הימים ב': פרקים י"ז-ל"ו.

ד. לחידון העולמי – תוספת לנ"ל

יחזקאל: פרקים י"ז-כ', כ"ז-כ"ח, ל"ג-ל"ד, ל"ו-ל"ז

מיכה: כל הספר

זכריה: כל הספר

מלאכי: כל הספר

צפניה: כל הספר

משלי: פרקים כ-ל"א.

3. הנושא המרכזי

חידון התנ"ך עומד השנה בסימן "האחר הוא אני".

4. לוח הזמנים לשנת התשע"ד

א. החידונים הבית ספריים: ו' בשבט התשע"ד, 7.1.2014

ב. החידונים המחוזיים: ד' באדר א' התשע"ד, 4.2.2014

- ג. **החידון הארצי המקדים (ללא צבירת ניקוד):** י"ח-י"ט באדר א' התשע"ד, 18-19.2.2014
- ד. **החידון הארצי בכתב:** י"ז באדר ב' התשע"ד, 19.3.2014
- ה. **החידון הארצי המסכם בטלויזיה:** כ"ג באדר ב' התשע"ד, 25.3.2014
- ו. **החידון העולמי – יום העצמאות:** ו' באייר התשע"ד, 6.5.2014.

להרשמה לחידון יש לפנות לרכזי חידון התנ"ך במחוזות, כמפורט להלן:

מחוז צפון: גבי לובטון, טל' 04-6500110, 050-8150040

מחוז חיפה: חנוך כליל החורש, טל' 04-8632646, 050-6283512

מחוז מרכז: מאיר אסא, טל' 03-9180806, 052-3654412

מחוז תל אביב: איריס מייזלס, טל' 052-2211710, בטי ויינשטוק, טל' 03-6896183

מחוז דרום: שרית אוחיון, טל' 08-6263342, 052-4295581

מחוז ירושלים: חוה אברבנאל, טל' 052-2552792, אסנת אזרף, טל' 02-5601142.

**לבירורים נוספים אפשר לפנות אל מר איציק בן אבי,
מרכז חידוני התנ"ך במינהל החברה והנוער, טל' 02-5603391/3183.**

8. עובדי הוראה ועובדי הינוך

8.5 תנאי שירות

תמריצים לעובדי הוראה באזורי העדיפות הלאומית בשנה"ל התשע"ד (עד) 8.5-2

א. תמריצים למורים

החל מ-י"א באדר התשס"ז, 1.3.2007, לא ניתנים תמריצים לעובדי הוראה וחינוך המתגוררים ועובדים באזורים שהוגדרו טרם מועד זה כאזורי העדיפות הלאומית. זאת בעקבות החלטת בג"צ מס' 11163/03 מיום כ"ט בשבט התשס"ו, 27.2.2006, הקובעת שיש לבטל את מעמדם של אזורי העדיפות הלאומית כפי שנקבעו בהתאם לקריטריונים שנהגו עד למועד הגשת העתירה לבג"צ.

הוראה זו חלה על עובדי הוראה וחינוך שלא קיבלו תמריצים בעבר ואשר הגישו בקשות לגף התמריצים לאחר י"א באדר התשס"ז, 1.3.07.

עובדי הוראה שקיבלו תמריצים עד לשנת הלימודים התשס"ז (כולל), ימשיכו לקבל את אותם התמריצים שקיבלו עד לאותו מועד (התשס"ז) גם בשנת התשע"ד. התמריצים יינתנו בהתאם לנהלים שנקבעו בחוזר מנכ"ל "הודעות ומידע" סז/1, סעיף 8.5-1.

ב. תמרוץ ותגמול מיוחדים ("חוזים אישיים")

גם בשנה"ל התשע"ד, כבשנת הלימודים התשע"ג, תופעל מערכת תמרוץ ותגמול מיוחדים בכל אזורי העדיפות הלאומית כפי שנקבעו בהחלטת הממשלה מתאריך כ"ו בכסלו התש"ע, 13.12.09. רשימת היישובים מפורסמת בנספח ההודעה המפורסמת באתר בכתובת <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Applications/Mankal/EtsMedorim/8/8-5/HodaotVmeyda/H-2013-2-8-5-2.htm>

הנהלים המפורטים מטה מבטלים את כל ההוראות והנהלים הקודמים בנדון.

1. נהלים

- א. תמרוץ ותגמול מיוחדים יאושרו על פי הקריטריון המרכזי של מחסור מוכח במורים במקצועות הליבה (מתמטיקה, אנגלית, מדעים ומקצועות אחרים כפי שייקבעו ע"י משרד החינוך, בהתאם לצורכי המערכת) ועל פי מודל שגובש בהנהלת המשרד, שנקבע לפי המדד הפריפריאלי והרמה הסוציו-אקונומית של הישוב.
- ב. יומלצו עובדי הוראה המצטיינים בעבודתם, שיש הוכחות על הצלחתם בקידום רמת ההישגים של תלמידיהם.
- ג. תמרוץ ותגמול מיוחדים יינתנו רק למוסדות החינוך הממלכתי והממלכתי-דתי, ובחטיבה העליונה רק למורים המופיעים בפרופיל המוסד ורק במוסדות המגישים לבגרות והמלמדים את מקצועות הליבה.
- ד. תמרוץ ותגמול מיוחדים מיועדים לעובדי הוראה שאינם גרים ביישוב או לעובדים שמתגוררים ביישוב ולא לימדו בו (במקרים חריגים ביותר, כגון כשמדובר באזור מרוחק במיוחד, במקצוע נדרש או במורה מצטיין שיש הוכחות על שיפור ההישגים הלימודיים של תלמידיו, תיבדק אפשרות לאישור מורים המתגוררים ועובדים ביישוב, בכפיפות להחלטה ולאישור של כל חברי הוועדה במטה המשרד).
- ה. האישור להעסקה במסגרת של תמרוץ ותגמול מיוחדים תקף לשנה אחת ואחריה הוא ייבחן מחדש. ככלל, האישור יוגבל ל-3 שנים (במקרים חריגים ביותר, כגון כשמדובר באזור מרוחק במיוחד או במקצוע ליבה ואין מורה אחר שיכול ללמדו, תיבדק אפשרות להעסקה מעבר ל-3 שנים, בכפיפות להחלטה ולאישור של כל חברי הוועדה במטה המשרד).
- ו. התוספת בגין תמרוץ ותגמול מיוחדים תשולם עד גובה משרה מלאה אחת בלבד.
- ז. היקף המשרה הכולל של עובד ההוראה ושל המנהלים לא יעלה על היקף המשרה המותר על פי הנהלים, בהתאם לתנאי העסקתם (טרום רפורמה, "אופק חדש", "עוז לתמורה" חלקי/מלא). כלומר מנהל או מורה שהיקף משרתם יעלה על היקף המשרה המותר לא יאושרו לתמרוץ ולתגמול מיוחדים.

2. מודל ההקצאה להפעלת תמרוץ ותגמול מיוחדים

היישובים חולקו ל-4 קבוצות כמפורט להלן, על פי המודל שגובש לפי מדד הפריפריאליות והמדד הסוציו-אקונומי על פי אשכול הלמ"ס (בקבוצה 1 רמת התמרוץ היא הגבוהה ביותר):

- א. יישובים שהמדד הפריפריאלי שלהם שווה או גדול מ-1, במצטבר לתנאי של מחסור במורים
- ב. יישובים שהמדד הפריפריאלי שלהם הוא בין 0.75 ל-1, במצטבר לתנאי של מחסור במורים
- ג. יישובים שהמדד הפריפריאלי שלהם הוא קטן מ-0.75 או שווה ל-0.75 והמדד שלהם באשכול הלמ"ס הוא בין 1 ל-5, במצטבר לתנאי של מחסור במורים
- ד. יישובים שהמדד הפריפריאלי שלהם קטן מ-0.75 או שווה ל-0.75 והמדד שלהם באשכול הלמ"ס הוא בין 6 ל-10, במצטבר לתנאי של מחסור במורים.

3. רמות התשלום

בכל קבוצת יישובים תהיה תוספת דיפרנציאלית לשכר המשולב כמפורט להלן:

קבוצה 4	קבוצה 3	קבוצה 2	קבוצה 1	עובדי הוראה
25%	30%	50%	70%	לעובדי הוראה, למנהלים ולסגני מנהלים שאינם מועסקים במסגרת הרפורמה
14%	19%	28%	39%	לעובדי הוראה המועסקים במסגרת "אופק חדש"
7.5%	10.5%	15%	21%	למנהלים ולסגני מנהלים המועסקים במסגרת "אופק חדש"
18%	21%	36%	50%	לעובדי הוראה וסגנים המועסקים ב"עוז לתמורה" ברפורמה מלאה
19%	23%	39%	54%	לעובדי הוראה וסגנים המועסקים ב"עוז לתמורה" ברפורמה חלקית (פעימה שנייה)
25%	30%	50%	70%	למנהלים המועסקים ב"עוז לתמורה" ברפורמה מלאה וחלקית

להלן הטבלה המפרטת את רכיבי השכר:

רכיבי השכר הנכללים בבסיס לחישוב התמרוץ המיוחד	עובדי הוראה
שכר משולב, תוספת תגבור 94, תוספת 2001, תוספת 2008, תוספת 2011, תוספת שחיקה 2011 (עבור עובדי הוראה המועסקים בחטיבה העליונה בלבד)	עובדי הוראה, מנהלים וסגני מנהלים שאינם מועסקים במסגרת הרפורמה
שכר טבלאי – "אופק חדש"	עובדי הוראה המועסקים במסגרת "אופק חדש"
שכר טבלאי – "אופק חדש"	מנהלים וסגני מנהלים המועסקים במסגרת "אופק חדש"
שכר משולב, תוספת תגבור 94, תוספת 2001, תוספת 2008, תוספת 2011, תוספת שחיקה 2011 (עבור עובדי הוראה המועסקים בחטיבה העליונה בלבד), תוספת "עוז לתמורה" בשיעור 42%	עובדי הוראה וסגנים המועסקים ב"עוז לתמורה" ברפורמה מלאה
שכר משולב, תוספת תגבור 94, תוספת 2001, תוספת 2008, תוספת 2011, תוספת שחיקה 2011 (עבור עובדי הוראה המועסקים בחטיבה העליונה בלבד), תוספת "עוז לתמורה" בשיעור 31.5%	עובדי הוראה וסגנים המועסקים ב"עוז לתמורה" ברפורמה חלקית
שכר משולב, תוספת תגבור 94, תוספת 2001, תוספת 2008, תוספת 2011, תוספת שחיקה 2011 (עבור עובדי הוראה המועסקים בחטיבה העליונה בלבד).	מנהלים המועסקים ב"עוז לתמורה" ברפורמה מלאה וחלקית
* למען הסר ספק: תוספת "עוז לתמורה" למנהלים אינה נכללת בבסיס כאמור.	

רשימת היישובים באזורי העדיפות הלאומית מצויה בנספח בסעיף 8.5-4 בחוזר "הודעות ומידע" תשעג/4, "תמריצים לעובדי הוראה באזורי העדיפות הלאומית בשנה"ל התשע"ג" בכתובת <http://cms.education.gov.il/educationcms/applications/mankal/etsmedorim/8/8-5/hodaotvmeysda/h-2013-4-8-5-4.htm> הנהלים והקריטריונים, רשימת היישובים והטפסים הנדרשים מופיעים גם באתר "אוח" של משרד החינוך, בלשונית "מערכת שירות לציבור", תחת הכותרת "תמריצים".

בשאלות אפשר לפנות אל גף תמריצים למורים טל' 02-5604771/2.

9. תכניות לימודים

9.15 חינוך למורשת ישראל, ציונות ותולדות המדינה

פעילויות המטה לתרבות ישראל לקידום מקצועי (עד) 3-9.15

א. כללי

- החל משנת הלימודים התש"ע (2009) המקצוע "תרבות ישראל ומורשתו" הוא מקצוע חובה המיועד לכל תלמידי החינוך הממלכתי בכיתות ד'-ט'. לכיתות ו'-ח' הוקצו שתי שעות תקן בשנת הלימודים התשע"א, ובשנה"ל התשע"ב הוקצו שעתיים לכיתות ה', ועל כן, תכנית הלימודים לכיתות ה'-ח' מחייבת. לכיתות ד' ו-ט' טרם הוקצו שעות תקן.
- תכנית הלימודים למקצוע מפורסמת בחוברת "תרבות ישראל ומורשתו" – תכנית מסגרת לבתי הספר היסודיים ולחטיבות הביניים בחינוך הממלכתי" – מהדורה מורחבת תשע"ד, והיא מכילה גם את התכנית לכיתות ד' ו-ט' שפיתוחה הסתיים בשנת הלימודים התשע"ג. החוברת עשויה לסייע בתכנון פעילויות מגוונות בראיית רצף ובקיום למידה משמעותית במסגרת בית ספרית.
- בשנת הלימודים התשע"ד יקדם משרד החינוך תהליכים ואסטרטגיות של למידה משמעותית. לשם כך נוסחו עקרונות הפעילות להוראת המקצוע "תרבות ישראל ומורשתו" המתייחסים לאופני הטיפול של חוויית הלמידה בקרב התלמידים.

ב. הרחבת הסמכה להוראת תרבות ישראל

גם בשנת הלימודים התשע"ד יפעל המסלול הייחודי ללימודי תעודה בתרבות ישראל במוסדות אקדמיים ובמכללות, אשר מטרתו לסייע למורים מובילים להתמקצע בלימודי תרבות ישראל באמצעות הכשרה ללימודי תעודה ולהרחיב את הסמכתם להוראתו.

הודעות

28

המכללות להכשרת מורים ומוסדות לימוד אחרים המכשירים מורים בתרבות ישראל מוזמנים להציע מועמדות לפתיחת קורסים, בשיתוף משרד החינוך ובכפיפות לעקרונות הפדגוגיים והארגוניים המפורטים להלן.

אוכלוסיית הלומדים: עובדי הוראה, בעלי תואר ראשון ו/או B.E.D. לפחות, אשר מלמדים או מתעתדים ללמד את המקצוע "תרבות ישראל ומורשתו" בבתי הספר היסודיים או בחטיבות הביניים.

עקרונות פדגוגיים: תכניות ההכשרה וההשתלמות להוראת מקצוע "תרבות ישראל ומורשתו" יפותחו בהתאם לתכנית המסגרת של המקצוע, תוך התאמה לגילי התלמידים, לתכנים ולטקסטים המרכזיים שנלמדים במסגרתו.

להלן פרטי המוסדות המכשירים מורים להרחבת תעודת הסמכה:

שם המוסד	איש הקשר	מס' הטלפון	הדוא"ל
החוג לתולדות ישראל, אוניברסיטת חיפה	ד"ר אייל בן אליהו	052-2286693	eyal.ben@mail.huji.ac.il
מכללת גורדון, חיפה	ד"ר נטע אקר	050-8340107 04-8590163	netae@Gordon.ac.il
מכללת אורנים, ק. טבעון	ד"ר נירה נחליאל	04-9838753 שלוחה 117,118 נייד: 052-4215076	a_n@hamidrasha.org.il
מכללת בית ברל, כפר סבא	איילה שוורץ מורן בוסקילה	09-7476272 054-4639581 050-2249090	ayallas@beitberl.ac.il moran.buskila@beitberl.ac.il
מכללת לוינסקי, ת"א	ד"ר נורית חמו		eyal.ben@mail.huji.ac.il
מכללת אורות, אלקנה	ד"ר משיח אמיר	03-9061204	a.mashiach@gmail.com
המרכז לחינוך יהודי ע"ש מלטון, האוניברסיטה העברית בירושלים	ענת חיים גאני	02-5882033 פקס' 02-5322211	anatj@savion.huji.ac.il
מכון הרטמן, ירושלים	רני יגר	02-5675350	ranijaeger@gmail.com
קרן תל"י/ מכון שכטר, ירושלים	אוה הלחמי נעמי דופרה	074-7800764	eva@tali.org.il

ג. יום עיון ארצי למורים המלמדים תרבות ישראל

כמדי שנה יקיים המטה לתרבות ישראל יום עיון למורים המלמדים תרבות ישראל בבתי הספר היסודיים ובחטיבות הביניים.

יום העיון יתקיים ביום ג', כ"ה בחשוון התשע"ד, 29.10.2013, בין השעות 14:30-19:00. פרטים על מיקום יום העיון יישלחו לבתי הספר בהקדם.

נושאי יום העיון:

- למידה משמעותית: כיוונים ומגמות
 - היחס ל"אחר" בהגות היהודית – שילוב הנושא המרכזי בהוראת תרבות ישראל
 - למידה מהצלחות.
- ההרשמה ליום העיון תיעשה באמצעות הרפרנטים המחוזיים.

ד. השתלמויות מקוונות בתרבות ישראל

בשנה"ל התשע"ד יתקיימו השתלמויות מקוונות באמצעות מט"ח שמטרתן להקנות ידע בתרבות ישראל ומיומנויות בהוראת המקצוע.

בכל ההשתלמויות יושם דגש על אסטרטגיות ללמידה משמעותית ועל שילוב הנושא המרכזי השנתי, "האחר הוא אני", בהוראת תרבות ישראל.

להלן רשימת ההשתלמויות:

- השתלמות למורים בבתי הספר היסודיים שלא השתלמו בעבר בהשתלמות מקוונת בתרבות ישראל (מתחילים)
 - השתלמות מקוונת למורים בבתי הספר היסודיים שהשתלמו בשנת הלימודים התשע"ג בהשתלמות מקוונת בתרבות ישראל (מתקדמים)
 - השתלמות למורים בחטיבות הביניים שלא השתלמו בעבר בהשתלמות מקוונת בתרבות ישראל (מתחילים)
 - השתלמות מקוונת למורים בחטיבות הביניים שהשתלמו בשנת הלימודים התשע"ג בהשתלמות מקוונת בתרבות ישראל (מתקדמים).
- ההרשמה להשתלמויות תתבצע באמצעות אתר ההשתלמויות בכתובת <http://morim.cet.ac.il>.

ה. חומרי למידה בתרבות ישראל

• גיליון ציד"ה לדרך: יום הקשיש הבין-לאומי

ב-1 באוקטובר צוין "יום הקשיש הבין-לאומי". יום זה בא לכבד ולהוקיר את הקשישים ברחבי העולם ולציין את הדאגה לרווחתם. חשוב לעסוק בתרומתם של הקשישים לחברה, במעמדם וביחס הראוי להם במהלך השנה כולה.

גיליון "ציד"ה לדרך" בנושא מיועד לתלמידים בכיתות ה'–ח', אך הוא מתאים גם לתלמידים בכיתות ט'–י"ב. אפשר לעסוק בו במסגרת שעות החינוך, ובחטיבה העליונה אפשר להיעזר גם במורים לסוציולוגיה. הגיליון עשוי לסייע בהעמקת הלימוד תוך התנסות באסטרטגיות של למידה משמעותית.

הגיליון מפורסם באתר המטה בכתובת

<http://cms.education.gov.il/NR/rdonlyres/9E1518D4-C122-4DB3-8F83-BE9FDDC0AF5E/191952/tzeyda.pdf>

• חוברת לימוד "בשביל הזהות - היבטים בזהות יהודית" לכיתה ז'

יצאה לאור מהדורה חוזרת של חוברת הלימוד שהוצאה לראשונה בשנת התש"ע.

החוברת נועדה להבהיר את המושג "זהות" ומושגים נלווים לו תוך שימוש בטקסטים מילוליים וחזותיים. היא מכילה הצעות לפעילויות הבנויות בהלימה לעקרונות הלמידה המשמעותית: **רלוונטיות, מעורבות וערך (משמעות אישית)** ומשמשת להעשרה ולהרחבה של הוראת פרקים בנושא המארגן "זהות יהודית–ישראלית בעולם משתנה", כגון השבת, קיבוץ גלויות ועוד.

מדריך למורה מצוי באתר המטה לתרבות ישראל בכתובת

http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/Tarbutisraelmoreshet/TarbutIsraelUmorashito/kita7/homrey_lemida.htm

לפרטים אפשר לפנות אל הגב' ציפי קוריצקי, מנהלת המטה לתרבות ישראל, המזכירות הפדגוגית, טל' 02-5603543.

פעילויות חינוכיות בגבעת התחמושת (עד) **9.15-4**
בשנה"ל התשע"ד

לרגל 45 שנים לאיחוד ירושלים הכריזה ממשלת ישראל על גבעת התחמושת כאתר מורשת לאומי. אגף של"ח וידיעת הארץ במינהל החברה והנוער בשיתוף מחלקת החינוך באתר גבעת התחמושת מציעים מגוון פעילויות חינוכיות-ערכיות לתלמידי מערכת החינוך לקראת שנת הלימודים התשע"ד:

- **קידום מוטיבציה לשירות משמעותי בצה"ל** – סדנאות חווייתיות ויצירתיות העוסקות בערכי אזרחות פעילה שמטרתן להעמיק את תחושת השייכות הלאומית של התלמידים: **"המכינה למנהיגות"**, **"צמתים בגבעה"** ו**"כל העם צבא"**. הסדנאות בנויות על סיפורי המורשת שהתרחשו באתר.
- **התכנית "סיפורה של ירושלים" לקראת קבלת תעודת הזהות** – ביקור באתר ולימוד על משמעותה של ירושלים כבירת ישראל בעת החדשה ועל קורותיה במלחמת העצמאות ובמלחמת ששת הימים. במהלך הביקור יתקיים טקס קבלת תעודות הזהות.
- **במסגרת התכנית "נעלה לירושלים"** – סדנאות חווייתיות בנושאים ערכיים, לאומיים והיסטוריים: **"אני בשרשרת הדורות"** ו**"לילה מאתגר בגבעה"**.

מגוון הפעילויות מותאם לתכניות ולצרכים מיוחדים על פי דרישות בתי הספר וגילי המשתתפים. לתיאום סיורים יש לפנות לאלון ולד, ראש תחום אירועים בגבעת התחמושת, בטלפון 02-5829392/3, דוא"ל alon@g-h.org.il.

לפרטים אפשר לפנות אל מר מושיק כהן, מפקח ארצי,
אגף של"ח וידיעת הארץ, מינהל החברה והנוער, טל' 02-5602222/3888,
דוא"ל moshekco@education.gov.il

הוצאה לאור : גף הפרסומים, משרד החינוך
עריכה והבאה לדפוס : דליה הלוי, ורד צדוק
ריכוז ההפקה : שרה גמליאל, נעמה ברגר
עריכת הלשון : עירית עמיאל
עיצוב : סטודיו "שחר שושנה"
הודפס במדפיס הממשלתי, ירושלים

כתובת המאגר הממוחשב של חוזרי המנכ"ל : www.education.gov.il/mankal